westen op zoveel punten *tegelijk* ingezet werd. De gevechtsvliegtuigen van de Militaire Luchtvaart stonden op die 10de mei alle in het westen des lands opgesteld, nl. op de vliegvelden 'De Kooy' (bij Den Helder), Bergen, Schiphol, Hilversum, Ruigenhoek (bij Noordwijkerhout), Ypenburg, Waalhaven en Gilze-Rijen. Bovendien bevonden zich lesvliegtuigen op de vliegvelden 'De Vlijt' (op Texel), Haamstede en Souburg (bij Vlissingen). Met uitzondering van Ruigenhoek waren al die vliegvelden aan de Duitsers bekend; zij werden dan ook alle (samen met alle vliegvelden elders waar zich geen toestellen meer bevonden: Eelde, Leeuwarden, Twente, Teuge, Soesterberg en Welschap bij Eindhoven) bij de inzet van het offensief gebombardeerd en beschoten. De bases en steunpunten van de Marineluchtvaartdienst werden aanvankelijk door de Duitsers met rust gelaten: de *Luftwaffe* kon niet alles tegelijk doen en de Duitsers hadden, daar de *Kriegsmarine* in *Fall Gelb* nauwelijks een rol speelde, voor onze langzame watervliegtuigen niet veel belangstelling. Het was de Militaire Luchtvaart die uitgeschakeld moest worden: *zij* moest weggevaagd, *haar* installaties moesten vernietigd worden.

Twee complexen vragen hebben wij dus te beantwoorden: op welke wijze en in hoeverre gelukte de uitschakeling van de luchtmacht van ons leger, en op welke wijze en in hoeverre gelukten de verovering van de drie vliegvelden om Den Haag (de overval op het regeringscentrum) en de verovering van Waalhaven en de bruggen bij Moerdijk, Dordrecht en Rotterdam (het vrijmaken van de route voor de 9de *Panzer-Division*)? Daarbij vatten wij in hoofdzaak samen wat gebleken is uit de Nederlandse gevechtsverslagen en uit het naoorlogse Nederlandse onderzoek. Aan Duitse kant is maar weinig onderzoek verricht en onder de bewaardgebleven Duitse stukken, hoofdzakelijk van hogere staven afkomstig, bevinden zich geen gevechtsverslagen. Jammer! Wij kunnen meestal over de zich verdedigende Nederlanders duidelijker zijn dan over de aanvallende Duitsers. Wij betreuren het hieruit voortvloeiend gebrek aan evenwicht in de beschrijving – het viel niet te verhelpen. Wij zullen bij die beschrijving van noord naar zuid gaan.

★

Wij beginnen op het eiland Texel.

Op het vliegveld 'De Vlijt', dat in het noordelijk deel van het eiland lag, ontvingen de vliegers van de Militaire Luchtvaart hun laatste opleiding voor de jagers en bommenwerpers. De installaties van 'De Vlijt' werden op die